

Pomlad (foto Lado Mlakar)

Malo uspehov- velike naloge

V aprilu letos je bil v Ljubljani občan zbor Študentskega kluba okraja Novo mesto. Združila ste se Klub dolenskih visokolejcev in Društvo belokranjskih študentov. Zakaj?

Studentski klubi so organizacija študentov po okrajih in tako je bilo čisto naravno, da sta preje delovala na področju sedanega novomeškega okraja dva kluba. Z novimi okrajnimi mejami, ki zajemajo Belo krajino in »področje bivšega novomeškega okraja pa je odpadla tudi potreba po dveh ločenih študentskih organizacijah. Naloge študentskega kluba same so že zahtevale združitve: vzgajati takšne strokovnjake in intelektualce, ki bodo s svojim delom in znanjem služili ljudstvu, izobrazili preprostega človeka in skrbeli za gospodarsko rast in napredek na področju svojega delovanja. Vsi pa vemo, da je Dolenjska med slovenskimi pokrajinami najbolj zaostala, zato imajo dolenski študentje med vsemi slovenskimi študenti pred seboj največje naloge. Tako vidi okrajni ljudski odbor v študentskem klubu tisto organizacijo, ki mu pri vzgoji ljudi pomaga in za-

to ni čudno, da ima študentski klub svojega predstavnika v komisiji za podeljevanje študentskih stipendij.

POPOLNA ZDRUŽITEV ALI LE SKUPEN ODBOR

Studentje bivših dveh klubov bi se lahko združili na dva načina: v enotno organizacijo ali pa samo formalno tako, da bi naše delo usmerjal skupni odbor. Oba načina združitve sta imela svoje za- govornike. Prvi so trdili, da se študentje premalo poznajo med seboj, da smo preved razkropljeni po deželi in da predstavljajo Gorjanci nekakšno naravno pregrado med Belo krajino in Dolenjsko, drugi pa spet, da bi bilo delo v združenem klubu lažje, saj bi bilo za posamezna področja

našega dela dovolj sodelujo- čih članov. Končni sklep o združitvi je sprejela skupšči- na, na kateri sta prevrta poročila dosejana dela posa- meznih klubov oba blizu predsednika.

BELOKRANJCI PREGLEDUJEJO USPEHE

Poročilo Društva belokranjskih študentov je prebral na skupščini Pavlinič Franci. Največ uspehov so belokranjski študentje dosegli s svojo folklorno skupino, ki je dožive- la v Črnomlju in na gosto-

podeželju v okviru Ljudske univerze. Skrbeli so za socialni položaj posameznih članov belokranjskega kluba in uspeli dobiti denarne podpore oziroma stipendije za najpotrebnejše pri Okrajnem ljudskem odboru v Črnomlju.

NOVOMEŠKI KLUB JE SPREJEL NAJVEČKRAT LE SKLEPE

Poročilo predsednika Kluba dolenskih visokolejcev Lada Kotnika je povedalo, da študentom ni uspelo v okviru starega kluba doslej nobena

oba sta nakazala klubu jasno pot, po kateri naj hodi, da bo svoje poslanstvo med delovanjem in kmečkimi ljubljeni uspešnejše opravil. Klub naj organizira razna predavanja in naj napoti študente s temi predavanji najprej med delavsko mladino na primer v inaustrijske obrate, na terene in v dijaške internate. Stari odbor je imel sestanek tudi s tovaršem Ludvikom Keetom, sekretarjem OK LMS in je sestavil za podoben načrt predavanja.

Klub je imel, kakor je povedal poročilo, majno možnost za delo in uspelo je posamezniki posvojiti, ker je vsemu primanjalo volje do dela in ljudi, ki bi posamezne naloge izvedli. Še največje uspehe so dosegali novomeški študentje: urugic zaporevoma so osvojili posaj na Dolenjskih študentskih športnih igrah in tekmovali v tankoatletiki, odbojki, kosarki, namiznem tenisu in savi. Člani študentskega kluba so tudi doori savi, saj so trije med najboljšimi na Dolenjskem. Klub dolenskih visokolejcev je dal tudi poučo za reno izhajanje »Dolenjskega študenta«, ki je postal klubsko urvano glasilo, a hkrati tudi glasilo mladih literatov Dolenjske.

DELOVNE SMERNICE NOVEGA KLUBA

Novoizvoljeni odbor Študentskega kluba okraja Novo mesto je prejel delo in program obeh bivših klubov. Delo kluba je razdelil na več področij: kulturno-prosvetno, vzgojno, športno in sekcijo za družabno življenje. Klub tudi ne bo opustil pregleda nad ekonomskim stanjem svojih članov, zato je imenoval socialno-ekonomsko komisijo. Vse sekcije bodo razdeljene še v podsekcije, tako da se bo vsak študent lahko usmeril v tisto vejo klubskega dela, ki ga bo najbolj veselil. Doslej so klubске organizacije premalo skrbele za vezo z osmošolci. Studentje so prihajali na univerzo in se vpisovali na različne oddelke zaradi nagljenj do posameznih poklicev, ki so si jih privzgjali že v gimnaziji, niso pa bili seznanjeni, kakšni so študijski pogoji na univerzi. Da pa bodo, bo pošlej skrbel študentski klub.

Novemu odboru želimo vsi študentje veliko uspeha pri delu, želimo pa tudi, da bi nova študentska organizacija postala vsestranski pomočnik naše ljudske oblasti pri reševanju kulturnega, gospodarskega in političnega življenja na Dolenjskem.

Lado Kotnik

Franci Kubar PRI NAS DOMA

Moj oči boče nju, da bo po njih oral, kot da ne ve, da bo nekdo pod njimi spal.

Izžeta moja mati vsa trudna v noč gara, in boče le človeka in siva, ki kaj zna.

Le nekdo boče cesto, ki bo na njej doma in vedno zadovoljen bo z drobcem dobrega srca.

»Dolenjski študent« je politično glasilo študentov okraja Novo mesto in literarno glasilo mladih ustvarjalcev Dolenjske.

»Dolenjski študent« ureja Vinko Blatnik.

Rokopise za vsako mesečno številko pošljite do 10. v mesecu na naslov: uredništvo Dolenjskega študenta, Novo mesto, poštni predal 33.

Buško je kramp posvetil, kar- ni smel več delati, brigadi pa je zaradi svoje nepazljivosti napravil škodo na najboljstji- vejši točki pri ocenjevanju uspeha — nesreče pri delu. To je komandant tudi na zboru uvedal in še posebej opozoril na Buškov primer s tem, ko je dejal:

»Pri delu mislimo na delo, ne pa na tisoč drugih stvari, za katere bo dovolj časa v odmoru in v taborišču.«

Take brigadirje smo imeli. Tudi ta dva sta bila občajna fanta kot vsi drugi. Zakaž sem se ravno nju spomnil, pa ne vem. Jože Hartman.

Jakopec Miloš: PISMO BRIGADIRJA

Vem, mama, ne bi mogla me spoznati, če bi prišla pogledati med nas. Pozorno bi me morala iskati, kot si pozorno iščeš sivi las.

Gotovo se jezili na mene, sina, ki sem pobegnil ti iz toplih rok. Razumi mama, ključ domovina, jaz še doraščam, nisem več otrok!

Preveč si me na sebe navezala, premalo si dajala mi luč. — Tu zdaj je tisočera družba zbrana: s njo pljem srečo najsvetlejših dni!

Rad bi opisal ti kako živimo in tukaj v Bosni bjezmo svoj boj kako mladinsko progo me gradimo, ko sonce žge in nas obliva snoj!

Kot bron so potemnela moja lica, telo stolp miše je in trdih kit. Spet jutri, predno bo zapela ptica, bom šel z brigado delat in prvi svit.

Oprostite mama, skušaj razumeti, predskodov so otresi in zabod, in tudi to poskušaj doumeti: tvoj sin je našel tukaj svetlo pot!

Načela, smernice — pravice in dolžnosti

Ustanovna skupščina novega študentskega kluba je za nami. Studentje novomeškega okraja smo končno dobili enoten klub, ki bo po sedanjih moči in številčnosti članstva lažje zmogel obširne naloge, ki so bile postavljene ob ustanovitvi.

Te naloge, ki karakterizirajo klub, so bile sprejete v obliki klubskega statuta in ustanovni skupščini kluba, in v obliki sklepev.

Caprav je lahko pravica vsak član že slišal, se mislimo pri glavnih določbah ustavitv in si jih ogledati.

Vsa pravila o življenju in delovanju so zbrana v obliki pomembnjega zakonika, da bi to sploh smeli tako imenovati. Ta zakonik vsebuje vrsto paragrafov in oddelekov od osnovnih nalog kluba preko določb o članstvu, njegovih pravicah in dolžnostih, o vodstvu in poslovanju vodstva, vse do sankcij, ki so svržajo za tiste, ki ne bi hoteli spoštovati pravil, kajti z vsopom v članstvo se vsak avtomatično obveže, da se stannja s pravili in da se bo po njih ravnal.

Polegimo po vrsti in pregledimo največje dele pravil.

Prvi oddelek govori o imenu in značaju kluba. Uradni nalog kluba je: Študentski klub okraja Novo mesto. Ime je bilo soglasno soropno na ustanovni skupščini. Naslednji člen govori o značaju kluba: Klub je protostolna organizacija študentov novomeškega okraja s ciljem povezavati vse študente, pri njih razvijati družabno življenje in usmerjati njihovo

izvenšolsko dejavnost na področju družbeno-političnega, kulturnega in športnega uestvesovanja. Cilj je torej povsem jasen. Sleda člen, ki pravi, da klub deluje pod okrajem in na osnovi statuta in načel Zveze študentov Jugoslavije.

V drugem oddelku pravil se lahko podrobneje seznanimo z nalogami kluba. Tam stoji: Klub razvija in krepi ideološko in politično enotnost svojih članov, ki temelji na tradiciji NOB in borbe za izgradnjo socializma. Vzgaja svoje članstvo v duhu patriotizma, mobilizira študente, da s svojim pridobitnim znanjem aktivno sodelujejo pri reševanju problemov splošnega razvoja in socialistične izgradnje v okraju. Naro sledijo določbe o družbeno-političnem, kulturnem in športnem udestvesovanju članstva v okviru kluba.

Zelo važna je postavka, da klub skrbi za ugled pravga študenta, da svoje člane vzgaja v aktivne javne delavce in nosilce napredne miselnosti. Poleg tega se klub za- mima tudi za materialne pogoje študija in življenja študentov in jim po svojih močeh audi pomoč. Kdo bo boljše poznal študenta kot njegov kolegi? Zato je klub naj- bolj kompetenten, da predlaga študentski komisiji OLO — tiste, ki so stipendije res potrebni. To klub stoji preko svojega izvoljenega oredstavnika, ki je stalni član študentske komisije, kakor dolo- ča Zvezni zakon o študentskih.

Maksimalnega bo zanimalo, kdo je lahko član kluba. Tretji odde- lek pravil o tem tako odgovar-

ja: Član kluba je lahko vsak re- diti ali izredni slušač ter ab- solvent vseh fakultet in visokih škol FLRJ, ki se strinja s pravili kluba, s statutom Zveze študen- tov Jugoslavije, in se obvezuje, da bo aktivno sodeloval v klubu. Mislim, da komentar ni potreben. Nov odstavek je, da je član kluba lahko tudi vsak dijak zadnjih dveh razredov gimnazije, ki bi želel sodelovati v kakršnikoli sekciji kluba. Seveda pa ima klub tudi častne in podporne člane.

Oddelek o pravicah in dolžno- sti članov določa, da ima vsak član pasivno in aktivno volilno pravico, t. j. da ima vsak pravico voliti in biti voljen. Poleg tega ima pravico sodelovati pri delu in sklepih kluba, ima pravico svobode izražati svoje mnenje in ga braniti. Tudi konstruktivne kri- tike se sme vsak svobodno posluša- vati. Poleg pravic ima vsak član tudi dolžnosti. Najvažnejše so: aktivno delovanje v klubu, redno obiskovanje sestankov in skupšči- n, točno izvrševanje spreje- te obveznosti in redno plačevanje članarine.

Klub je popolnoma samostojna družbena organizacija, za svoje delo je odgovorna le Univerzitet- nemu odboru ZSJ v Ljubljani.

Najvišji organ kluba je skup-ščina, ki sprejema in menja pravila, prebresa in porjuje sklepe u- pravnega odbora in daje smernice za bodoče delo kluba. Potnije sprejem v članstvo, ki se izvrši že na sestankih. Prav tako porjuje izključitve in ostale težje kazni. Skupščina voli sedemčlanski upravni odbor in tričlanski nad- zorni odbor. Na letošnji skupšči- ni je bil izvoljen upravni odbor, ki ga sestavljajo: predsednik—Kot- niki Lado, podpredsednik Pavlinič Franci, tajnik—Šterjil Tone, bla- gajnik—Pečaver Franc. Člani pa so le Vinko Blatnik, Simc in Skedelj. V nadzornem odboru so: Simc Miran, Kapf in Petrič Jože.

Zaradi boljšega delovanja se lahko izvolijo tudi petčlanski podobodbi, za posamezne ške ga- nove udestvesovanja. Tu lahko pri- pomnimo, da sta bila že osnova- na kulturni in športni podobodbi,

vanjih v belokranjskih krajih večkrat priznanje. Za folkloristi niso dosti zaostajali belokranjski študentje-športniki, ki pa niso nastopali kot klub- sko športno predstavništvo, ampak kot člani različnih športnih klubov v Ljubljani. Belokranjci so priredili dvoje družabnih prireditev in tudi predavali na belokranjskem

PREJ 4, ZDAJ 9 ŠPORTNIH PANOG

Na ustanovni skupščini študen- skega kluba okraja Novo mesto smo govorili tudi o udestvovanju študentov v športu. Ugotovljeno je bilo, da so študentje obeh bivših klubov gostili šport, vendar je bilo težko sestaviti klubsko ekipo, ki bi tekmovala s ostalimi študentskimi klubi in športnimi ter partizanskimi organizacijami. Izteme so bile le posamezne pa- nose, ki so med študenti posebno pre-ubijene. (V Novem mestu od- bojka, kosarka, šah in namizni tenis, v Črnomlju odbojka, mali rokomet.) Tu so bila organizirana prva, čenov redika tekmovalna, vrh pa so bile študentske športne igre, obiskati uspeli.

Z združitvijo novomeškega in belokranjskega kluba, so se vrste športnikov povečale. Sedaj je že mogoče tekmovali v devetih šport- nih panogah: Repertor športnih panog, ki se bo v klubu naj, je naslednji: odbojka, kosarka, ma- li rokomet, namizni tenis in tenis atletika, plavanje, streljanje in šah.

Da bi se okrepilo športno delo- vanje kluba, je bil formiran šport- ni podobodbi, ki bo skrbel za športno udestvovanje študentov v okviru kluba. Podobodbi sestavja-

je v Novem mestu visoko pora- žila sindikalno reprezentanco No- vega mesta z 9:2, imela je še pri- datje vključuje študente v špor- na in partizanska društva, ker klub še nima pogojev za samo- stojno delovanje. Na vsak način pa je treba povečati število tekmo- vanih študentskih ekip, ki je bilo

je v Novem mestu visoko pora- žila sindikalno reprezentanco No- vega mesta z 9:2, imela je še pri- datje vključuje študente v špor- na in partizanska društva, ker klub še nima pogojev za samo- stojno delovanje. Na vsak način pa je treba povečati število tekmo- vanih študentskih ekip, ki je bilo

lani omejeno le na športne igre, na nekaj tekem v kosarki, odbojki in šahu.

Ze v obdobju od ustanovitve novega kluba pa do danes, ko to pismo smo študentje že večkrat nastopili. Ekipa »pingponkarjev«

gel zdržati zmagoslavne opazke: »Duš, mislim da imam sedaj pravico na »repetee« in pome- njilo pogledal Buško, ki je šele pred krajkim dobil to ime ...

Buško je bil dolg kot filozov- ka, živahen, vedno je govoril in kričlil z dolgimi rokami. Pri delu je najprej povedal dva stavka, nato zamahnil s krampom, zo- pet dve pripombi filozofskega značaja, pa spet kramp — in tako se je kmalu navadil opravljati dvoje del hkrati. Enkrat pa ni bilo običajnih stavkov in kramp je kar dvakrat zapore- doma obložil kamen. Buško pa zavil oči proti nebu, klecnl na eno, pa na drugo koleno in se — onesvestil! Na glavi je iz majhne ranice krvavel.

»Bolinčarka, nesreča! Martja je bila takoj na mestu in nista minli še dve minuti, že je Bu-ško odprl oči, zbegano pogledal okrog sebe, se prijel za boleče mesto na glavi in ježno znil: »Prekleti krampi!«

Prisotni smo se spogledali, češ na koga neki to leti? Tudi na breg smo pogledali, če ni mogoče kdo vrgel kamen na Buš-škovo glavo, pa ni bilo videti. Sicer pa se je zaveda sama po- jasnila, ko je Buško proslil za kramp z daljšim držanjem, ker mu je prejšnji držaj prinesel kramp ravno v zatilnik. Buško

Žvekolaj in Buško

... Piš, o spominih! O spomi- nih na mladinske delovne brigade! Kdor ni literat, po navadi zelo slabo uporabi svoje spomi- ne, zlasti če ne ve, da ga bo pozneje nekdo srečal urednik študentske priloge in ga postavi pred dejstvo, da je treba hitro odpreti predal za spomine in srestiti vsebino pred radoved- ne oči.

Spomni na mladinske delovne brigade so predvsem mladinski spomini. Največkrat so to vse- seli spomini. Zase vem, da mi je od dijaških let skoro vse splahnelo iz glave, nekatero ne- prijete spomine — recimo na matematiko — pa sem naravno- nost s silo iztrežlil iz glave, vendar spomine na mladinske delovne brigade v dijaških letih še vedno hramem v predalčku za vsele dogodivšine in nekaj jih moram sedaj iztresti ...

Leta 1946 so odšle na prog B'rčko—Banovič najresnejše brigade. Pravim najresnejše, ker z njihovo močjo se res ni bilo šaliti, še manj pa z odloč- nostjo in pogumom, saj so skle- nile zgraditi prog daleč od do- ma, v Bosni, kjer marsikdo še n'koli ni bil, šlišali, pa smo o njej tudi bolj malo, nekateri pa preveč. Komandirji in koman- danti so bili preizkušeni mlad partizani, jedro brigad pa so tvorile močne s'kolovske grupe — in te brigade so bile resnično resen hasprotnik mastni glini škrog Kiselčaka, pa široki Savi

in kamnitim stenam, skratta vsej 80 km dolgi trasi od Brčke- ga do Banovičev. Po najlepšem spomину še deset let odvažajo neštavljeni vlaki vrbno bogu- sivo banoviškega bazena naši mladi industrijci. Brigade so ta spomin poklonile sedanjosti in bodočnosti. Mladi brigadirji, neznanj junksi teh dni, pa so ob svojem delu tudi doživeli kaj veseloje ...

... »Zvekolaj, ti si izvedenec, bo kmalu malica?« — spratuje dolgo Buško svojega partnerja pri vagončku, ki pridno nalaga težke kose laporja na vagonček in še hiteti mora, ker ga stati- stičarka Sonja priganja naj po- hiti, sicer bo zadržal kompozici- o.

«Čez kakšnih dvajset minut bo, če me želede ne vara» — se odreže Zvekolaj, ki sicer ni imel ure.

Zvekolaj je bil majhen in bled ter na oko slaboten, ven- dar je bila ta njegova pojava v obratnem sorazmerju z njego- vim apetitom. Ime »Zvekolaj« je dobil že na poti v Bosno, ko smo se peljali na prog.

Takrat je sonce nad Posavijo pripekalo z vso močjo na rdeče strehe vagonov in težka sopara je napolnjevala njihovo notra- njost, kjer smo brigadirji v glavnem dremali in se potili, ter tu pa tam napravili požreč mlačne vode, ki nam je v vsa- kim kilometrom bolj p'presedala. Na jed nihče niti pomislil ni,

